

שורשים של שייכות-

צעדים ראשונים

מהנעשה במעונות היום-בנושא שורשי עמ"י

שורשים של שייכות- צעדים ראשונים

מהנעשה במעונות היום - בנושא שורשי עמ"י

פעוטון קשת	מחוז מרכז
סומסום	
רבין	מחוז תל אביב
צוות הפיקוח והייעוץ מעונות יום	
קיבוץ מגן	מחוז דרום
קרית גת	
אלספא	מחוז צפון
סאנט וינסט די פול	מחוז ירושלים

מחוז מרכז

שם המעון: פעוטון קשת

- ☐ מקום: שוהם
- ☐ מנהלת תחום: דמנה כהן
- ☐ מפקחת: איילה צוריאל
- ☐ מפקחת היבטים רגשיים: רויטל רבלין
- ☐ מדריכה חינוכית: חני שרביט
- ☐ מנהלת המעון: חגית נהיר ירון
- ☐ כיתות המעון: גוזלים/אפרוחים
- ☐ צוות המחנכות: רונית טלי מריאנה אילנה ספיר דנה אלמה אליסה עמית וליה
- ☐ מאפייני המעון: מעון בעל ראייה חברתית/קהילתית, מנוהל על ידי עמותה חינוכית שהקימו ההורים על מנת לאפשר את המשך הפעלת המעון (שהיה בבעלותי הפרטית במשך 20 שנה). מצויינות בחינוך חרוטה על דגלנו- והיא מתורגמת למציאות- לא נשארת רק סיסמה.

הפעילות- יום סבים סבתות

בכל שנה (ולא רק השנה) ביום המשפחה צוות המעון מזמין אל המעון את הסבים וסבתות לחצי יום פעילות.

לפעילות המשותפת לסבים סבתות, נכדים ונכדות מספר מטרות:

1. כמעון קהילתי נבקש לחזק את הקשר בין הגן לקהילה- והלא הסבים והסבתות הם חלק מקהילת הגן. יותר מכך- הם משמשים צוהר נוסף לגורמים אחרים בקהילה.

2. חשוב שיהיה קשר בין המעון לבית ולהפך, בדגש על קשר עם המשפחה המורחבת במיוחד עם הסבים והסבתות שמעורבים מאוד בגידול הילדים כיום.

3. החיבור המיוחד בין הסבים והסבתות לנכדים.ות מאפשר הרבה למידה וכיף לשני הצדדים.

4. והכי חשוב- המפגש מאפשר לפעוטות, לצוות ולסבים ולסבתות הכרות עמוקה יותר. הסבים והסבתות זוכים ללוות את נכד.תם במגוון הפעילויות אליהן הם נחשפים במעון, וכך הם זוכים לשעתיים של עשייה מכוונת ומונחה ביחד עם הנכדים.

דע מאיפה באת...

תמונות מהשטח

תמונות מהשטח

מחוז מרכז

שם המעון: סמסום

☐ מקום: זמר

☐ מנהלת תחום: דמנה כהן

☐ מפקחת: נוהא אבו טועמה.

☐ מנהלת תחום גיל הרך-זמר: מואסי רשא

☐ מדריכה חינוכית : נסרין זיד מדריכה בכל המעונות .

☐ מדריכה מאג'ידה עאסי

☐ מנהלות המעונות שהשתתפו: גזאלה, מרוה, חלוד, גאדה.

☐ מאפייני המעון: כל המעונות השתתפו בעשייה ובפעילות, עברו

הכשרה מקצועית, ליווי ותמיכה, איגום משאבים בין מרכז גיל הרך

שערך ויזם לשיתוף פעולה עד ביצוע היוזמה

שורשי עמי – "סבתא שלי מספרת שורשים" מועצה מקומית זמר – מחוז מרכז

מטרת הפעילות:

הפעילות נועדה לחזק את הקשר הבין־דורי בין הפעוטות, הוריהם והסבתות, לטפח תחושת שייכות, זהות ומורשת, ולהעמיק את ההיכרות עם סיפורי המשפחה והשורשים האישיים. באמצעות חוויה משותפת ומשמעותית נחשפו הפעוטות לערכי המשפחה, למסורות ולזיכרונות העוברים מדור לדור, תוך חיזוק תחושת הביטחון, האהבה והחיבור לקהילה.

תיאור הפעילות:

במסגרת הפעילות התארחו סבתות, הורים ופעוטות במרכז לגיל הרך והשתתפו במגוון פעילויות חווייתיות שכללו שיתוף סיפורי ילדות, הצגת חפצים בעלי ערך משפחתי ומסורתי, יצירה משותפת ומשחקים בין־דוריים. המפגש יצר מרחב של הקשבה, למידה ושיח משמעותי, באווירה חמה, מכבדת ומקרבת, שאפשרה לכל משתתף להביא את סיפורו האישי ולחוות תחושת שייכות וגאווה במורשתו.

הישגים ותוצרים:

הפעילות תרמה לחיזוק הקשרים המשפחתיים והבין-דוריים, להעמקת תחושת השייכות והזהות האישית, המשפחתית והתרבותית של הפעוטות, ולעידוד שיח ערכי סביב מורשת, מסורת וזיכרון משפחתי. הפעוטות גילו סקרנות, מעורבות ושמחה, והמשפחות חוו תחושת קרבה, גאווה ושיתוף משמעותי בסיפוריהן האישיים. הפעילות יצרה חיבור רגשי בין הדורות וחיזקה את תחושת הקהילה והשותפות.

תובנות ומסקנות:

המפגש הבין-דורי המחיש את תרומתה המרכזית של המשפחה לתהליך החינוכי ולהתפתחותם הרגשית, החברתית והתרבותית של הפעוטות. הפעילות הדגישה את חשיבות השימור וההנחלה של סיפורי החיים, הערכים והמסורת המשפחתית כמקור לזהות, להמשכיות ולחיזוק תחושת השייכות. כמו כן, היא חיזקה את השותפות בין המשפחה למסגרת החינוכית והבליטה את כוחה של הקהילה ביצירת חוויות משמעותיות ומעצבות עבור הפעוטות.

תמונות מהשטח

תמונות מהשטח

תעודת זהות

מחוז תל אביב

שם המעון: רבין

❑ מקום: אור יהודה

❑ מנהלת תחום ומפקחת: סמדר יצחק

❑ מדריכה חינוכית: גילה כהן

❑ מנהלת המעון: לאה רבין

❑ צוות המחנכות-מטפלות: ג'ני, דינה, ירין

❑ כיתות המעון: בוגרים

❑ מאפייני המעון: מעון רבין הוא אחד מתוך 4 מעונות של

"נפגשים" מרכזים קהילתיים אור יהודה. במעון מתקיימים על בסיס

קבוע אירועים מיוחדים כגון: ציון ראש חודש לצוותים, ימי הולדת גם

לכל אחת מהצוות, בנוסף, חבריות של המנהלת והמחנכות-

מטפלות שנרקמו עם השנים, נותנים למקום תחושת שייכות ובית.

מרבית הצוות עם תעודות הכשרה למחנכות לגיל הרך. כמו כן,

המחנכות-מטפלות משתתפות על בסיס קבוע בהשתלמויות

בנושאים התפתחותיים, סדנאות לשימור הצוות והמנהלת כמו כל

המנהלות בארגון שדואגת לגיבוש על בסיס חודשי.

שורשים של שייכות- צעדים ראשונים

מהנעשה במעונות היום - בנושא שורשי עמ"י

שם הפרוייקט: ספר מבית

מטרות הפרוייקט: חיזוק הקשר בין הבית למעון באמצעות שיתוף ההורים בעשייה החינוכית.

מטרות משנה:

❑ חיזוק תחושת השייכות והביטחון של הפעוטות, כשמשפחתם לוקחת חלק פעיל במרחב המעון.

❑ מתן כבוד והערכה למשפחות מגוונות וחוויית ילדות שונות.

❑ העצמת ההורה ותחושת המשמעות שלהם כשותפים לעשייה החינוכית במעון.

השותפים לתהליך: מנהלת המעון, צוות המחנכות-מטפלות, הורי המעון, פעוטות.

תיאור מהלך הפעילות:

המנהלת משתפת את ההורים בפרויקט, מכינה טבלת תאריכים ובחירת הסיפור והפעילות המוצעת. ההורים, בוחרים ומעדכנים את התאריך, שם הספר, הפעילות המוצעת כולל האביזרים הנלווים במפורט. ההורה מגיע בתאריך המיועד, מקריא את הסיפור בפינת הספר כשילדו/ילדתו לצידו וממשיך את הפעילות בהרחבה, במרחב הכיתה. כל הורה מקבל תעודת השתתפות בפרויקט.

תגובות של הורים:

"חששתי ממש בהתחלה אבל הילדים נהנו כל כך", "הבן שלי מבקש שוב ושוב שאבוא לספר", "התרגשתי מאד להקריא", "ההתנסות הזו עשה לי חשק לספר לבן שלי סיפורים באופן קבוע לפני שינה" "התרגשתי לקבל תעודה, זו מתנה לבוא לספר סיפור לילדים".

תגובת המנהלת:

ההורים השקיעו, התייעצו, חשבו, הייתה קנאת סופרים ממש.

תרומה לילדי ההורים המספרים:

לקחו חלק בסיפור כשישבו לידם, חילקו אביזרים הקשורים לסיפור לפעוטות, שלקחו חלק פעיל מאד באירוע.

אירוע מרגש במיוחד:

הורה חרש לפעוטה במעון, ביקש לספר את הסיפור שלו בשפת הסימנים כשהוא מביא עימו מתורגמן. הוא בחר בספר לפעוטות בנושא חרשות הפעוטות היו קשובים וסקרנים מאד לסיפור בדך השונה והמיוחדת הזו.

תמונות מהשטח

תעודת זהות

מחוז תל אביב

מחוז תל אביב נתנועה מתמדת
להתחבר • ליצור • להשפיע

שורשים של שייכות- צעדים ראשונים מהנעשה במעונות היום - בנושא שורשי עמ"י

משורשים לזהות משותפת-

מנהלת תחום -סמדר יצחק

מפקחות -אסנת יעל, גלית אדן, יאנה נקטלוב, יפית זוהר סופר,

מיכל דור, רונית קליימן, סיגלית עמבר, שירי מסינג עיון.

מפקחות היבטים רגשיים -ליאת פלד, ציפי סבן.

יועצת - חלי אבן צור.

מדריכה מחוזית - יסמין רייזה .

רכזת מעקב ובקרה -שירלי חכמון.

מתוך תפיסה כינוכית הרואה חשיבות בחיזוק תחושת הזהות והשייכות
כבר בגיל הרך, ובהתאם לנושא השנתי שורשי עמ"י קיימו צוות הפיקוח
והיעוץ של יחידת מעונות היום
במחוז תל אביב מפגש יחידתי חווייתי ומשמעותי שנשען בראש ובראשונה
על חיבורן של נשות הצוות לזהותן האישית, לסיפור חייהן וערכים
המעצבים את דרכן המקצועית
והאישית.

מפגש זה יצר מרחב אישי ורגשי לעיבוד חוויות, זהות וזכרון והיווה בסיס
לעשייה כינוכית מודעת מחוברת ומשמעותית בתוך קהילת המעונות.
במהלך המפגש התבוננה כל אחת בשאלות המלוות את התוכנית: מאין
באתי? מה עיצב את זהותי? אילו ערכים ומסורות אני נושאת עמי וכיצד הם
משפיעים על הדרך שבה אני פועלת, מובילה ומשפיעה? באמצעות חפץ,
תמונה או פריט בעל משמעות אישית שיתפו

המשתתפות בסיפורי משפחה, מסורות וזיכרונות שעברו מדור לדור.
השיח הפתוח והמרגש אפשר היכרות עמוקה יותר עם הפסיפס האנושי
והתרבותי המרכיב את הצוות, וחיזק את ההבנה כי מתוך השונות
והייחודיות של כל אחת צומחים

חיבורים, שייכות ותחושת ייעוד משותפת. החוויה המחישה הלכה למעשה
את ערכי התוכנית:

חיבור בין עבר לעתיד, בין מורשת ליצירת עתיד משותף ובין הזהות האישית
לטוב המשותף.

בהמשך השתתפה היחידה בתערוכה "בין שחיקה לתקווה" בפסג"ה פתח תקווה, אשר זימנה מרחב להתבוננות בזהות הישראלית, בחוסן האישי והקהילתי וביכולת להצמיח

תקווה גם בתקופות מאתגרות.

את היום חתמו המשתתפות בארוחה משותפת בסגנון "שולחן משפחתי", כאשר כל אחת הביאה מאכל מסורתי מבית הוריה ומארץ מוצאה.

הארוחה הפכה לחגיגה של טעמים, סיפורים, זיכרונות ומסורות, והמחישה כיצד מתוך מגוון תרבויות, קהילות ושורשים נרקמת תחושת שייכות אחת, המחברת בין כולנו ומהווה

בסיס לעשייה החינוכית שאנו מובילות במעונות היום.

המפגש שהועבר לצוות היחידה נכתב כמהלך פעילות ונשלח למנהלי המעונות להעברה לצוותים

תעודת זהות

מחוז דרום

שם המעון: קיבוץ מגן-חבל אשכול

- ☐ מקום: מעון קיבוץ מגן
- ☐ מנהלת תחום: סמדר פרץ
- ☐ מפקח: רועי ביטון
- ☐ מפקחת היבטים רגשיים: יעל גודל, הוגה ומובילת התוכנית
- ☐ מדריכה חינוכית: קטי אזולאי
- ☐ מנהלת המעון: יפעת
- ☐ צוות המחנכות-מטפלות: יפעת פלד,
- ☐ כיתות המעון: בוגרים
- ☐ מאפייני המעון: המעון השייך לחבל תקומה.

נפגשים, לומדים וצומחים עם תוכנית "עוטף סבאבא"

החיבור הבין־דורי הוא אחד הכלים המשמעותיים ביותר בחינוך לגיל הרך. תוכנית "עוטף סבאבא", מזמנת לפעוטות מפגש חי ומשמעותי עם הדור הוותיק, ומחברת בין מורשת, זהות, שייכות וקהילה במסגרת הנושא השנתי, "שורשי עמ"י".

במסגרת התוכנית נוצר מרחב משותף שבו הפעוטות פוגשים ניסיון חיים, חוכמה וסיפורים אישיים, והופכים את הלמידה לחוויה רגשית, חברתית וערכית. המפגשים תורמים לחיזוק אמפתיה, ויסות רגשי ותחושת שייכות, ומאפשרים לפעוטות לגדול בסביבה המוקירה עבר, קהילה ויחסים בין־דוריים.

איך זה עובד בפועל? כל מפגש נפתח במעגל קצר, עם שיר קבוע והסבר קצר על הפעילות. לאחר מכן מתקיימת פעילות חווייתית מרכזית בקבוצות קבועות אך גמישות, בהנחיית הצוות, ובה משולבים משחקים, יצירה, סיפורים, שיח רגשי ופעילות משותפת. בסיום המפגש מתקיים מעגל קצר של שיתוף וסגירה רגשית, המאפשר לפעוטות לעבד את החוויה ולצאת ממנה בתחושת חיבור ומשמעות.

לצד התרומה לפעוטות, התוכנית מעניקה גם לדור הוותיק תחושת משמעות, שייכות ורווחה נפשית, ומסייעת בהפחתת בדידות ובהגברת מקומם כחלק פעיל ותורם במארג הקהילתי. בכך, "סבאבא" אינה רק פעילות חינוכית, אלא מודל בין־דורי שמחזק את הקהילה כולה ומטפח תפיסה של קהילה אינטגרטיבית, מחוברת ותומכת.

תעודת זהות

מחוז דרום

שם המעון: אמונה, קריית גת

- ☐ מקום: קריית גת
- ☐ מנהלת תחום: סמדר פרץ
- ☐ מפקחת: סמדר פרץ
- ☐ מפקחת היבטים רגשיים: יעל גודל
- ☐ מדריכה חינוכית: אפרת מיכליס
- ☐ מנהלת המעון: זהבה בן שושן
- ☐ כיתות המעון: בוגרים
- ☐ מאפייני המעון: מעון רב תכליתי

שורשי עמי: "גלגולו של שם"

חשיפה לנושא השנתי "שורשי עמי" בהתאמה למעונות היום התקיימה במפגש משותף של המפקחת ומנהלות המעונות. במהלך המפגש כחלק מסדנת עבודה, עלה רעיון לפעילות חקר זהות אישית ומשפחתית בשם "גלגולו של שם".

בפעילות זו, הוזמנו המשפחות והפעוטות לחקור יחד את משמעות שמם, מקור השם, הסיפור מאחורי הבחירה, והקשרים תרבותיים או משפחתיים שהוא נושא.

הפעוטות הגיעו למעון עם הסיפורים מן הבית, שיתפו את חבריהם והציגו את הגילויים. כל שם הפך לנקודת פתיחה לשיחה על שורשים, משפחה ושייכות.

הצגת הסיפורים בפני החברים והצוות העצימה את הפעוטות, חיזקה את תחושת הערך והייחודיות שלהם ויצרה רגעים רבים של התרגשות בקרב הפעוטות, ההורים והצוות.

מתוך התהליך הוכן קיר מעוצב במעון, שבו הופיעו שמות הפעוטות, תמונתם או ציור שלהם, והפרשנות לשם. כך שהזהות האישית והמשפחתית קיבלה מקום נראה, מכבד ומשמעותי במרחב החינוכי.

תעודת זהות

מחוז צפון

שם המעון: אלספא

- ☐ מקום: כפר מנדא
- ☐ מנהלת תחום: אימאן אל קאסם
- ☐ מפקחת: מנאר אבו דחל
- ☐ מפקחת היבטים רגשיים: נשווה אשקר
- ☐ מדריכה חינוכית: סיוואר שלאעטה
- ☐ מנהלת המעון: סוזאן זידאן
- ☐ צוות המחנכות-מטפלות: סועאד חטיב, נור זידאן, מרח עיסאווי, חיתאם עאלם, נדין מוראד, אריג עיסאווי, פאטמה חושאן, וורוד עטאללה, ניווין זידאן, פאתנה חושאן, את'אר עבאס
- ☐ כיתות המעון: 3

מאפייני המעון :

המעון הינו מסגרת חינוכית רב־תכליתית, המעניקה לתינוקות ולפעוטות סביבה חינוכית עשירה ומגוונת המותאמת לצורכיהם ההתפתחותיים השונים. המעון פועל מתוך שותפות ושיתוף פעולה עם ההורים, ומיישם אסטרטגיות חינוכיות המקדמות את התפתחות התינוקות והפעוטות מחזקות את אישיותם, ביטחונם העצמי ועצמאותם. כמו כן, המעון מעניק חשיבות רבה להיבט הרגשי של התינוקות והפעוטות. הם מתקבלים מדי בוקר באווירה חמה, מכילה ותומכת, תוך התייחסות לרגשותיהם ולצרכיהם האישיים. גישה זו מסייעת להם לחוש ביטחון, שייכות ורווחה רגשית, ומהווה בסיס להשתלבות מיטבית במסגרת. בנוסף, הצוות החינוכי פועל לקידום המיומנויות החברתיות, השפתיות, המוטוריות והקוגניטיביות של התינוקות והפעוטות באמצעות פעילויות מגוונות וחוויתיות המותאמות לגילם ולשלב התפתחותם.

שורשים של שייכות- צעדים ראשונים

מהנעשה במעונות היום - בנושא שורשי עמ"י

❑ **שם נושא:** עונת הזית והזיתון – יום המורשת ויום הסבים והסבתות

❑ **מטרת הפעילות:** היכרות עם עונת הזית והמסיק וחשיבותם במורשת המקומית, חיזוק הזהות התרבותית של הפעוטות וחיזוק הקשר הבין־דורי. בנוסף, הדגשת תפקידם החשוב של הסבא והסבתא בחיי הפעוטות כמקור לאהבה, ביטחון, הכלה ותמיכה רגשית לצד ההורים.

❑ **השותפים לתהליך:** ילדי המעון, ההורים, הסבים והסבתות והצוות החינוכי, והרווחה.

תיאור מהלך הפעילות:

במסגרת עונת הזית והמסיק קיימנו חגיגה מיוחדת המשלבת את יום המורשת ויום הסבים והסבתות. הפעוטות השתתפו יחד עם סבא, סבתא או שניהם במגוון תחנות ופעילויות חווייתיות הקשורות למורשת, למסורת ולעץ הזית. במהלך הפעילות נהנו המשתתפים מיצירות, משחקים משותפים, טעימות ממוצרי זית ושמן זית ופעילויות שחיזקו את הקשר בין הפעוטות לבין בני משפחותיהם והאדמה. הסבים והסבתות שיתפו סיפורים, זיכרונות ומנהגים מהעבר והעשירו את עולמם של הפעוטות.

תובנות ומסקנות מפי השותפים: הפעילות תרמה לחיזוק הקשר בין הפעוטות לסבים ולסבתות והעניקה לפעוטות תחושת ביטחון, שייכות והכלה. הפעוטות גילו עניין רב במורשת ובמסורת, והסבים והסבתות הביעו התרגשות ושמחה מההזדמנות לקחת חלק פעיל בחיי נכדיהם במסגרת המעון. הפעילות חיזקה את שיתוף הפעולה בין המשפחה למעון והדגישה את חשיבות הרצף החינוכי והרגשי עבור הפעוטות.

תעודת זהות

מחוז ירושלים

שם המעון סאנט וינסט די פול

☐ מקום: המלך שלמה 3, ירושליים

☐ מנהלת תחום: מיכל קדם מכלוף

☐ מפקחת: אמאני עטאונה

☐ מפקחת היבטים רגשיים: אתי סובלמן

☐ מדריכה חינוכית: ראניה גולאני

☐ מנהלת המעון: אדא מטרי

☐ צוות המחנכות-מטפלות: 27

☐ כיתות המעון: 10

☐ מאפייני המעון: ייחודו של מעון סנט וינסנט טמון בכך שהוא שוכן בתוך מנזר עתיק בעל היסטוריה עשירה, ומהווה מרחב חינוכי ייחודי שבו נפגשים ילדים משלוש הדתות – מוסלמים, נוצרים ויהודים. לצד זאת, מתחנכים במעון גם ילדי מהגרים וילדי שגרירויות ממדינות שונות בעולם. הצוות החינוכי מורכב ממחנכות-מטפלות מוסלמיות ונוצריות, הפועלות יחד מתוך כבוד הדדי, שותפות וערכים משותפים. המפגש היומיומי בין תרבויות, שפות, מסורות ואמונות יוצר סביבה חינוכית עשירה, המהווה דוגמה חיה לחיים משותפים, לקבלת האחר ולחינוך לשלום כבר בגיל הרך.

שורשים של שייכות- צעדים ראשונים

מהנעשה במעונות היום - בנושא שורשי עמ"י

הנושא: מפגש היכרות וְלמידה של מנהלות מוסלמיות במזרח העיר במנזר וינסנט די פול עם הדת הנוצרית.

מטרת הפעילות: המפגש נועד להעמיק את ההיכרות עם תרבויות, דתות ומסורות שונות, כחלק מחיזוק ערכי הזהות, הכבוד ההדדי והחיים המשותפים כבר מגיל הרך.

השותפים לתהליך: מנהלות מעון יום מזרח העיר ירושלים, מפקחות מחוז ירושלים, צוות המעון, הנהלת המעון.

תיאור מהלך הפעילות: המפגש נפתח בביקור בשתי כיתות במעון, בהן נחשפנו לפעילויות חינוכיות ברוח חג המולד, המותאמות לגיל הרך ומשלבות חוויה, סמליות וערכים. לאחר מכן התקיימה הרצאה מרתקת מפי הנזירה איזאורה ומנהלת המעון, הגב' אדא מטרי, אשר הציגה את משמעות חג המולד, ההקשר ההיסטורי שלו, וסיפורה של הקהילה והמנזר.

תובנות ומסקנות מפי השותפים: המשתתפות התרשמו מהמודל הייחודי

של מעון סאנט וינסנט – מסגרת חינוכית שבה ילדים וצוותים מרקעים,

תרבויות ודתות שונות חיים ולומדים יחד, ומהווים דוגמה לחיים משותפים

כבר בגיל הרך. עלה כי מפגשים מסוג זה מאפשרים למנהלות להרחיב

אופקים, להיחשף לעולמות תוכן חדש...

במבט לעתיד עלתה מחשבה להרחיב את פעילות "שורשי עמי" גם

לקהילת ההורים, באמצעות מפגשים משותפים שיאפשרו היכרות עם

תרבויות, מסורות וערכים מגוונים, ויחזקו את תחושת השייכות, הכבוד

ההדדי והחיים המשותפים בקהילה.

תמונות מהשטח

